
Vilda djur och tamboskap i spårområdet

Innehåll

1	Syfte	2
2	Omfattning	2
3	Hantering vilda djur och tamboskap i spårområdet	2
3.1	Definitioner	2
3.1.1	Husdjur	2
3.1.2	Statens vilt	2
3.2	Renvarning	2
3.3	Rapportering påkörda djur	3
3.3.1	Vid påkörning av djur förutom ren.	3
3.3.2	Vid påkörning av ren	3
4	Omhändertagande	3
4.1	Skadat djur i spårområdet förutom ren	3
4.2	Skadade renar i spårområde	4
4.3	Kadaver i spårområde	4
5	Omhändertagande av ren	4
6	Ansvarig	5
7	Bilagor	5
Bilaga 1	6
	ÅTGÄRDER FÖR FÖRARE VID PÅKÖRNING AV TAMDJUR,	6

1 Syfte

Förfarande när man upptäcker vilda djur eller tamboskap i spårområdet.

2 Omfattning

Dokumentet vänder sig till de som blir berörda när djur påkörts på Inlandsbanan, anger riktlinjer för rapportering av påkörda djur samt former för hantering och omhändertagande av döda och skadade djur. Rutinerna skall även säkerställa att de personer som eftersöker och omhändertar påkörda djur kan utföra detta utan risk för eget liv.

Rutinen beskriver även principer för utfärdande av renvarning.

Tillgången till felavhjälpare samt att de tillämpar detta dokument, regleras genom entreprenadkontrakt. Järnvägsföretagares skyldighet att anmäla påkört djur regleras genom trafikeringsavtal.

3 Hantering vilda djur och tamboskap i spårområdet

3.1 Definitioner

3.1.1 Husdjur

Som husdjur räknas nötboskap, häst, gris, får, ren och burhöns enligt Jordbruksverkets definition. Inlandsbanan AB har här tagit med även hund för att säkerställa omhändertagande vid påkörningar.

3.1.2 Statens vilt

Som statens vilt räknas bland annat varg, lo, utter och björn, samt större rovfågel som uggle och örn.

Älg och hjort klassas också som statens vilt, under de tiderna på året de inte får jagas.

3.2 Renvarning

- Underlag för utfärdande av renvarning erhålls från lokförare och samebyarna. Berörd banförvaltare eller tågklarerare begär renvarning hos Trafikverkets trafikledningscentral.
- Samebyarna ska även i god tid informera ansvarig banförvaltare när flytt av renhjordar kommer att korsa järnvägen.
- Renvarning kan kombineras med hastighetsnedsättning om så bedöms erforderligt, exempelvis vid "hot-spots" eller vid renansamlingar.
- Renvarning kan utfärdas för en längre tidsperiod om så bedöms erforderligt.
- Lokförare erhåller löpande aktuell information avseende renvarning.
- Samebyarna ansvarar för att fortlöpande uppdatera information för gällande renvarningar så

att dessa upplevs som relevanta. Viktigt att inaktuella renvarningar tas bort – uppföljning av det ansvarar banförvaltare för.

3.3 Rapportering påkörda djur

Anmälan om påkört djur görs till tågklarerare för bevakningssträckan. Tågklareraren anmäler djurpåkörning till Trafikverkets drifttekniker, telefon 010-1274024.

Anmälan ska innehålla:

1. Plats för olyckan angiven med närmaste driftplats och med kilometerangivelse.
2. Uppgift om vilket sorts djur det är.
3. Om djuret finns kvar i spåret.
4. Vilket håll djuret kom från (höger/vänster) och om det inte är kvar, vilket håll det försvann åt.
5. Vid anmälan till tågklarerare vid renpåkörning, skall föraren uppge om det är ”1 ren ” som är påkörd eller om det är ”flera renar”. Vid flera påkörda renar anges även ett uppskattat antal djur. Iakttagelser för vada med kalv rapporteras också.
6. Uppgifterna ska lämnas vidare av tågklareraren till Trafikverkets drifttekniker.

3.3.1 Vid påkörning av djur förutom ren.

- Trafikverkets drifttekniker kontaktar polisen som tar över den fortsatta hanteringen.
- Drifttekniker larmar ut felavhjälpare från underhållsentreprenören efter samråd eller begäran från polis/eftersöksjägare.

3.3.2 Vid påkörning av ren

- När påkörningen avser ren kallas endast felavhjälpare ut av Trafikverkets drifttekniker.
- Vid påkörning av ren ska alltid felavhjälpare kallas ut, även om föraren anger att ren/renar är döda.
- Separat kontaktlista för berörda parter vid renpåkörningar finns upprättad och revideras årligen genom banförvaltare banområde Nords försorg.

4 Omhändertagande

- Felavhjälpare svarar för polisens, djurägares och jakträttsinnehavarens säkerhet i spår.
- Sker eftersök inom spårområdet skall A-skydd anordnas.

4.1 Skadat djur i spårområdet förutom ren

- Då anmälan görs om påkört djur och föraren inte konstaterat att det är dött, ska det uppfattas som skadat men vid liv.

- Alla djur, med undantag för renar, som påkörts på Inlandsbanan ska omhändertas av de resurser som polisen tar ut för eftersök.

4.2 Skadade renar i spårområde

- Då anmälan görs om påkörda renar, skall alla renar uppfattas som skadade i alla lägen.
- Skadade och döda renar inom säkerhetszonen (2,2 m ut från räl) får endast hanteras av felavhjälpare (av trafiksäkerhetsskäl).
- Skadade djur utanför säkerhetszonen men inom järnvägsfastigheten som upptäcks av felavhjälpare avlivas också av denne.
- Ansvar för att avliva djur utanför säkerhetszonen åvilar annars i övrigt respektive berörd sameby.

4.3 Kadaver i spårområde

- Då det konstaterats att djuret är dött eller då kadaver av påkört djur uppmärksammas, kontaktar drifttekniker polisen för att klara ut vidare hantering.
- Felavhjälpare kallas vid behov ut för omhändertagande och då kadaver ligger inom säkerhetszonen (2,2m ut från räl). När det gäller husdjur ska djurägaren kontaktas och få ta ställning till omhändertagande av djuret.
- Kadaver av sällskapsdjur och vilt, utöver statens vilt, skall bortforslas och destrueras, alternativt grävas ned, då enligt kommunala anvisningar.
- Statens vilt ska tillvaratas och transporteras till polismyndighet.
- Kadaver av enskild ren ska bortforslas så att risk för påkörning av andra djur som uppehåller sig vid kadavret undviks.
- Kadaver av flera renar ska bortforslas och destrueras.

5 Omhändertagande av ren

- Felavhjälpare kallas ut för omhändertagande av renar i spårområdet.
- Felavhjälpare ska i sin rapport ange GPS-kordinater för platsen där påkörda renar återfinns.
- Felavhjälpare skall alltid kontakta berörd sameby. Härvid ska GPS-kordinater för platsen där påkörda renar återfinns rapporteras till respektive sameby. Felavhjälpare kan proaktivt efterfråga stöd från berörd sameby avseende omhändertagande av flera renar.
- Felavhjälpare ska särskilt uppmärksamma om påkörda vajor har diande kalvar.
- Felavhjälpare ska även rapportera till berörd sameby när påkörd ren inte kan återfinnas.
- Efter att renen avlivats ska öronen avlägsnas så att de hänger samman, paketeras tillsammans med rapport, datum, sträcka, kilometer och antal på särskild blankett. Halsband, sändare och/eller bjällror ska medfölja respektive öron.
- Öronen förvaras i frysbox efter överenskommelse med Inlandsbanans banförvaltare som samordnar med renägareföreträdare för identifiering. Öron ska överlämnas för identifiering

senast 14 dagar efter skadetillfället.

- Renägareföreträdare fyller i blankett för utbetalning och lämnar till respektive ansvarig banförvaltare.

6 Ansvarig

Chef IBAB:s infrastrukturavdelning ansvarar för innehållet i detta dokument samt ansvarar för att dokumentet delges till berörda parter.

Samordnare för rennärringsfrågor är banförvaltare Göte Renberg. Ansvarig banförvaltare för sträckan Mora-Hoting är Anders Persson och för sträckan Hoting-Gällivare är Göte Renberg.

Inlandsbanan AB har ett tydligt mål att reducera antalet påkörda renar och att skapa tydliga rutiner så att onödigt lidande inte åsamkas påkörda djur. Inlandsbanan AB för en detaljerad statistik som redovisas årligen till Sametinget. Av statistiken framgår för varje påkörning bland annat vilket tåg, felanmälningnummer, hastighet, renvarningar, siktförhållanden som vegetation/kurvor/raksträckor som rådde vid påkörningsplatsen.

7 Bilagor

Bilaga 1. Åtgärder för förare vid påkörning av tamdjur, vilt och renar.

Bilaga 1

ÅTGÄRDER FÖR FÖRARE VID PÅKÖRNING AV TAMDJUR, VILT OCH RENAR (meddelas till förare och anslås ordertavlor)

Anmälan

- Föraren gör anmälan om påkört djur till bevakningssträckans tågklarerare
- Tågklareraren gör anmälan till Trafikverkets drifttekniker, 010-1274024

Anmälan ska innehålla:

1. Plats för olyckan angiven med närmaste driftplats och med kilometerangivelse.
Noggrannhet i positionsangivelse underlättar för felavhjälparen att lokalisera platsen liksom för de som ansvarar för eftersök av skadade djur som lämnat spårområdet.
2. Uppgift om vilket sorts djur det är.
3. Om djuret finns kvar i spåret.
4. Vilket håll djuret kom från (höger/vänster) och om det inte är kvar, vilket håll det försvann åt.
5. Vid anmälan till tågklareraren vid renpåkörning, skall föraren uppge om det är "1 ren" som är påkörd eller om det är "flera renar". Vid flera påkörda renar anges även ett uppskattat antal djur. Iakttagelser om vaja med kalv anges också.

Tågklareraren förmedlar dessa uppgifter till Trafikverkets drifttekniker som kallar ut felavhjälpare.

Allmän information om renar

Inlandsbanans mål

Inlandsbanan AB har ett tydligt mål att reducera antalet påkörda renar och att skapa tydliga rutiner så att onödigt lidande inte åsamkas påkörda djur. Inlandsbanan AB är mycket mån om detta dels med tanke på allmän hänsyn till djur men även för att Inlandsbanans renommé påverkas negativt när våra rutiner inte fungerar, oavsett vems fel det är.

Renvarning

Om ni själva upptäcker en större mängd renar på ett ställe där renvarning inte är utförd, så tveka inte att själva begära en sådan hos Tågklareraren. Inlandsbanan och samebyarna har en tydlig ambition att renvarningar ska vara relevanta. Renvarning kan kombineras med hastighetsnedsättning exempelvis vid sträckor med nedsatt sikt eller sträckor där renar har svårt att fly undan spåret.

Renvarning kan tidsmässigt vara utsträckt under längre tid, till exempel då större flockar stadigvarande uppehåller sig i terräng anslutande till spåret. Om Ni fått en renvarning på en sträcka, så nonchalera den inte utan anpassa hastigheten efter sikt mm.

Var särskilt uppmärksam där det finns skärningar och broar pga. att renarna har svårt att lämna spåret på sådana ställen. Under riktigt varma dagar och vid rikligt med mygg så vill gärna renarna vistas på banvallen. De har även förkärlek för att lägga sig ner vid broar då det svalkar nära vattendraget.

Noggrannhet i positionsangivelse underlättar för felavhjälparen att lokalisera platsen liksom för de som ansvarar för eftersök av skadade djur som lämnat spårområdet. Tänk på att vi på några ställen efter Inlandsbanan har ändrad kilometerräkning, så enbart kilometer- angivelse kan i vissa fall bli fel.

Vid påkörning av renar skickar driftteknikern ett SMS till berörd sameby med positionsangivelse så att de kan göra eftersök och avliva renar som lämnat spårområdet.

Ange om möjligt vid anmälan om det finns vajor med kalvar bland de påkörda. Om kalven eller vajan blir ensam kvar efter påkörning, stannar kalven eller vajan ofta kvar på platsen och riskerar att bli påkörda av nästa tåg.

Statistik

Inlandsbanan AB för en detaljerad statistik som redovisas årligen till Sametinget. Av statistiken framgår för varje påkörning bland annat vilket tåg, felanmälningsnummer, hastighet, renvarningar, siktförhållanden som vegetation/kurvor/raksträckor som rådde vid påkörningsplatsen.